

SPF Beheer B.V.

Jaarrapport 2015

SPF Beheer geeft zekerheid
en vertrouwen. Wij zijn een
solide en toegankelijke
adviseur en uitvoerder.

Succesvol in
toekomstbestendige
pensioenregelingen en
vermogensbeheer.

Inhoudsopgave	Pagina
Profiel	3
Jaarrapport	4
Kerncijfers	5
Verslag van de Directie	6
Personalia Directieteam	14
Bericht van de Raad van Commissarissen	15
Personalia Raad van Commissarissen	17
Jaarrekening	18
Geconsolideerde balans per 31 december 2015	19
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2015	20
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015	21
Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2015	22
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2015	28
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2015	32
Enkelvoudige balans per 31 december 2015	36
Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2015	37
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2015	38
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2015	39
Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2015	43
Overige gegevens	44
Statutaire bepaling ten aanzien van de bestemming van het resultaat	44
Voorstel resultaatsbestemming	44
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

Profiel

SPF Beheer B.V. verzorgt de beleidsvoorbereiding, bestuursondersteuning, pensioenenadministratie en het vermogensbeheer voor een selecte groep klanten. Met een beheerd vermogen van circa € 18 miljard zijn wij een middelgrote speler in de wereld van pensioenen en vermogensbeheer. De organisatie is met 195 medewerkers per ultimo 2015 (gemiddeld 184 fte over 2015) compact. Onze mensen verstaan hun vak, zijn gedreven, collegiaal en klantgericht.

Het is de ambitie van SPF Beheer B.V. om klanten op het hoogste kwaliteitsniveau te bedienen. Dat kunnen wij waarmaken doordat wij uitstekende professionals in dienst hebben en veel investeren in kennis, systemen en processen. Maar vooral omdat wij de wereld van onze klanten door en door kennen. Wij kiezen ervoor een overzichtelijke groep klanten intensief te bedienen. Wij merken dat onze klanten deze focus waarderen.

Per 1 januari 2015 zijn de PSA- en e-HRM-activiteiten (mensen, middelen, contracten en systemen) overgedragen aan een nieuwe dienstverlener. Het betreft 61 van de 259 medewerkers per ultimo 2014.

Missie

Wij bieden als pensioenuitvoerder en vermogensbeheerder zekerheid en vertrouwen. Als professioneel adviseur zijn wij betrokken, toegankelijk en vernieuwend.

Kernwaarden

- **Solide** pensioenuitvoerder en vermogensbeheerder.
- **Gedreven** om kwaliteit te leveren, oplossingen te vinden en resultaten te boeken.
- **Betrokken** bij belangen werknemers, werkgevers en besturen en maximaal **toegankelijk** voor hen.
- **Vernieuwend** en **initiatiefrijk** om collectieve toekomstvoorzieningen voor werknemers en gepensioneerden zeker te stellen en beter te maken.

Kenmerken

- SPF Beheer B.V. heeft 195 medewerkers per 31 december 2015
- Belegd vermogen voor klanten € 18 miljard
- Aantal (gewezen) deelnemers en gepensioneerden van klanten circa 100.000
- Pensioenuitbetalingen per maand ruim 36.000
- SPF Beheer B.V. is een 100% dochteronderneming van de Stichting Spoorwegpensioenfonds
- SPF Beheer B.V. is 100% aandeelhouder van KiDafo Beheer B.V.

SPF Beheer B.V. werkt voor de volgende opdrachtgevers:

- Stichting Spoorwegpensioenfonds
- Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer
- Stichting Vervroegde Uittreding Openbaar Vervoer
- Stichting Vitaliteitsfonds Railinfrastructuur Bedrijven
- Stichting Fonds voor Sociale Bijstand NS
- Stichting Fondsenbeheer Spoorwegmuseum
- Stichting Bevordering Levensloop in de Bedrijfstak Spoorwegen
- Stichting NS-reisfaciliteiten
- Stichting ter bevordering van arbeidsparticipatie bij arbeidsongeschiktheid in de bedrijfstak Spoorwegen
- Stichting Pensioenfonds Horeca & Catering
- Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO
- Veherex Schade N.V.

Jaarrapport

Kerncijfers

	2015	2014*	2013	2012	2011
Resultatenrekening					
Netto-omzet	30.677	40.285	40.186	40.598	39.241
Personeelskosten	15.672	19.357	19.334	20.929	17.270
Overige kosten	16.074	18.021	16.148	15.792	17.340
Totaal bedrijfslasten	31.746	37.378	35.482	36.721	34.610
Bedrijfsresultaat	-1.069	2.907	4.704	3.877	4.631
Resultaat (na belasting)	-793	2.222	3.802	3.106	3.392
Balans					
Balanstotaal	20.926	18.984	21.373	19.760	16.639
Eigen vermogen	11.783	13.953	13.279	10.547	10.833
Liquide middelen	8.825	9.396	10.399	7.945	7.461
Overig					
Werknemers gemiddeld (fte's)	184	247	254	260	245
Werknemers ultimo (headcount)	195	259	261	283	267

*In verband met de opname van de voorziening voor jubileumuitkeringen in de jaarrekening 2015 zijn de cijfers over 2014 met terugwerkende kracht aangepast,

Verlag van de Directie

In de pensioenwereld is het al enkele jaren veranderen, vernieuwen en hervormen wat de klok slaat. Zowel pensioenfondsen als pensioenuitvoerders zijn op zoek naar een nieuw evenwicht in de sterk veranderde pensioenmarkt. De uitdagingen zijn velerlei. Zo is er al een aantal jaren discussie over de houdbaarheid van het pensioenstelsel, is het aantal pensioenfondsen de afgelopen jaren sterk geslonken, is het toezicht geïntensiveerd en stellen klanten hogere eisen. Tegen deze achtergrond was het opnieuw een intensief jaar voor SPF Beheer B.V.

Veel activiteiten vloeiden voort uit nieuwe wet- en regelgeving. Zo ging er veel aandacht uit naar de ondersteuning van de klanten SPF en SPOV bij de opzet en uitrol van de nieuwe pensioenregelingen in het kader van het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK). Daarnaast werd in 2015 een laatste hand gelegd aan het project Harmonisatie pensioenleeftijd 67 en werd een start gemaakt met het project Wet pensioencommunicatie. Wat betreft de beleggingen was 2015 een moeizaam jaar. Voor beide klanten werd weliswaar een outperformance gerealiseerd ten opzichte van de benchmark, maar de absolute rendementen waren licht negatief.

Een ander belangrijk aandachtspunt was de herinrichting van de klantbediening. In 2015 besloot onze klant SPF om een eigen bestuursbureau op te zetten. Er zijn afspraken gemaakt over de samenwerking en de taakverdeling tussen het bestuursbureau en SPF Beheer B.V. Zo zijn er binnen SPF Beheer B.V. onder meer drie fondsmanagers aangewezen die fungeren als aanspreekpunt voor het bestuursbureau. De nieuwe samenwerkingsvorm tussen pensioenfonds, bestuursbureau en uitvoeringsorganisatie zal de komende periode verder uitkristalliseren.

Financieel gezien was 2015 een tegenvallend jaar voor SPF Beheer B.V. Enerzijds omdat met het afstoten van de PSA- en eHRM-activiteiten per 1 januari 2015 de winstgevendheid van de organisatie is teruggelopen. Maar anderzijds ook omdat er voor is gekozen om in dit boekjaar een aantal voorzienbare financiële tegenvallers in een keer te nemen en te investeren in de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening, waardoor het jaar werd afgesloten met een negatief resultaat. Zo werd op arbeidsvoorwaardelijk gebied de hypotheekregeling voor personeelsleden afgekocht en is er fors geïnvesteerd in de versterking van de organisatie. Daarbij is er afscheid genomen van een aantal collega's en zijn er relatief veel tijdelijke krachten ingehuurd om een aantal projecten in het pensioenbedrijf te kunnen realiseren. Hiermee heeft SPF Beheer B.V. een belangrijke investering gedaan voor de toekomst.

Verder waren er dit verslagjaar wijzigingen in de samenstelling van de Directie. Per 1 februari 2015 is Justus van Halewijn aangesteld als directeur Vermogensbeheer, terwijl Peter Krul, directeur Operatie, per 1 september een stap terug heeft gedaan en zijn oude taken als manager ICT weer heeft opgepakt. Daarnaast heeft Saskia Slijboom, directeur Financiën & Risicomanagement, per 1 november een nieuwe uitdaging aanvaard buiten de pensioenwereld. Ze was een gewaardeerd collega en directielid en we zijn haar dankbaar voor haar jarenlange betrokkenheid en inzet. Per 1 oktober 2015 is ze opgevolgd door Martin Mos.

Voorts werd op de valreep van het verslagjaar de opvolger van de algemeen directeur bekendgemaakt. Per 1 maart 2016 is Edwin Kreikamp in dienst getreden van SPF Beheer B.V. en na een korte inwerkperiode per 1 april 2016 Albert Akkerman opgevolgd als algemeen directeur. Albert Akkerman heeft 14 jaar leiding gegeven aan SPF Beheer B.V. en gaat per 1 juni 2016 met pensioen. Met het oog op de directiewisselingen en het beoogde vertrek van de algemeen directeur is er voor gekozen om de functie van directeur Operatie in 2015 nog niet in te vullen. Albert Akkerman heeft de functie van directeur Operatie op interim-basis waargenomen en er is een tijdelijke topstructuur geïnstalleerd om zo de nieuwe algemeen directeur zoveel mogelijk vrijheid te geven om in overleg met de Raad van Commissarissen een nieuw directieteam samen te stellen. Bij een evenwichtige verdeling van de zetels van de Directie wordt ten minste 30% van de zetels bezet door vrouwen en ten minste 30% door mannen. Deze norm vloeit voort uit de Wet bestuur en toezicht. Als gevolg van het vertrek van Saskia Slijboom, voldoet het directieteam vanaf 1 november 2015 niet meer aan de norm. Vanwege de volle projecten en veranderagenda, heeft bij het invullen van de vacatures in 2015 de gewenste tijdige opvolging in combinatie met een goede kwalitatieve geschiktheid van de kandidaten voorop gestaan. Bij

het invullen van toekomstige vacatures zal zo veel als mogelijk rekening worden gehouden met de norm.

Bestuursondersteuning en beleidsvoorbereiding

Voor wat betreft de beleidsvoorbereiding en bestuursondersteuning was 2015 een druk jaar. Veel activiteiten vloeiden voort uit de nieuwe wet- en regelgeving rond het nieuwe FTK. Hiervoor is een intensief traject afgelegd met de pensioenfondsbesturen en sociale partners van zowel SPF als SPOV om te komen tot nieuwe pensioenregelingen. In 2015 was hierdoor sprake van een aanzienlijk groter aantal bestuursvergaderingen dan voorzien. Tegelijkertijd ging veel aandacht uit naar de herinrichting van de bestuursbediening in verband met het besluit van het Spoorwegpensioenfonds om een eigen bestuursbureau op te zetten.

Belangrijke activiteiten in 2015 op het gebied van bestuursondersteuning waren onder meer:

- De advisering en ondersteuning van zowel sociale partners als pensioenfondsbesturen bij de totstandkoming van de nieuwe pensioenregelingen. In dit kader is voor beide klanten onder meer de ABTN herzien, zijn aanvanghaalbaarheidstoetsen opgesteld en is de risicohouding van beide besturen vastgesteld. Ook zijn de Verantwoordingsorganen geïnformeerd over de nieuwe regelingen en ondersteund bij hun rol in dit traject.
- Daarnaast hebben wij ondersteuning verleend bij het maken van nieuwe afspraken met aangesloten ondernemingen over de premiestelling en het tijdsplan naar de nieuwe premies.
- Het begeleiden van de discussie over nut en noodzaak, dan wel wenselijkheid van een fusie van SPF en SPOV. Ter voorbereiding hierop zijn onder meer de verschillen in de regelingen van SPF en SPOV in kaart gebracht.
- Voor het Spoorwegpensioenfonds is een communicatiewerkgroep opgezet om de communicatie van het pensioenfonds in goede banen te leiden. Bij SPOV was reeds enige tijd een communicatiewerkgroep actief. Per 1 januari 2016 is deze omgezet naar een communicatiecommissie.

Vermogensbeheer

Vermogensbeheer is een van de kernactiviteiten van SPF Beheer B.V. Voor de beide pensioenfondsklanten werd in 2015 een outperformance gerealiseerd ten opzichte van de benchmark, maar de absolute rendementen waren licht negatief. 2015 was een volatiel beleggingsjaar. Per saldo liep de rente iets op en lieten aandelen lage rendementen zien. Grondstoffen deden het slecht. Vastgoed en private equity daarentegen deden het juist uitstekend. SPF behaalde een nettorendement van -0,6% en SPOV -1,1%. Hiermee versloeg SPF de jaarbenchmark met 1% en SPOV met 0,6%.

Tabel: Belegd vermogen en rendementen 2015

	Belegd vermogen (in € mln.) ultimo 2015	Rendement 2015	Benchmark 2015	Rendement (5jrs)	Benchmark (5jrs)
SPF	14.356	-0,6%	-1,6%	37,4%	33,2%
SPOV	3.413	-1,1%	-1,7%	42,4%	39,1%

Belangrijke activiteiten op het gebied van vermogensbeheer in 2015 waren onder andere:

- Met het oog op het nieuwe FTK (nieuwe pensioenregelingen) is het strategisch risicoprofiel van de klanten onder de loep genomen. Begin 2016 is dit afgerond en zal er een advies voorgelegd worden aan de besturen.
- Aan het begin van het jaar zijn verschillende nieuwe leden aangetreden in de beleggingsadviescommissie. Dit is aanleiding geweest om verschillende zaken weer eens tegen het licht te houden. Zo zijn de beleggingsmandaten van SPOV en SPF volledig gereviewd.
- Op verzoek van SPOV heeft SPF Beheer B.V. een enquête opgezet onder deelnemers en gepensioneerden over maatschappelijk verantwoord beleggen. Dit is in een aparte bijeenkomst ook besproken met het SPOV-bestuur en heeft er zo toe bijgedragen dat het bestuur zich duidelijk heeft uitgesproken op dit onderwerp. Beide klanten hebben hun positie in de VBDO-benchmark verder verstevigd en behoren nu tot de toptien pensioenfondsen met het beste MVB-beleid.
- Er is via een projectgroep verder gewerkt aan EMIR (European Market Infrastructure Regulation), waarvan central clearing een belangrijk onderdeel is.
- In 2015 is gestart met de overdracht van het beheer van de interne hypotheekportefeuille.

- SPF Beheer B.V. is gestart met de implementatie van een nieuw administratiesysteem voor direct vastgoed. Dit zal een bijdrage leveren aan goede overzichtelijke vastgoedrapportages.
- In het kader van een goede procesbeheersing heeft er een update plaatsgevonden van de procesbeschrijvingen en ISAE-beheersmaatregelen. Ook is verder gewerkt aan het versterken van de afdeling.

Pensioenbeheer

De activiteiten op het gebied van pensioenbeheer vallen uiteen in het innen van premies, het uitkeren van pensioenen, het administreren van rechten en het verstrekken van informatie. Het aantal klantcontacten nam toe ten opzichte van 2014 met 2%.

Tabel: Klantcontacten door SPF Beheer B.V. afgehandeld voor SPF en SPOV

	2015	2014
Informatieverzoeken per brief/e-mail	4.344	4.053
Informatieverzoeken per telefoon	23.201	22.987
Bezoek inloopspreekuur	895	750
Totaal	28.440	27.790

Andere belangrijke activiteiten en initiatieven in 2015 op het gebied van pensioenbeheer:

- Voor SPF en SPOV werd een laatste hand gelegd aan het project Harmonisatie pensioenleeftijden (OP 67).
- Ook de implementatie van het nieuwe FTK (nieuwe pensioenregelingen) in het pensioensysteem is nagenoeg afgerond.
- Er is een start gemaakt met de implementatie van de Wet pensioencommunicatie, waarbij veel aandacht is uitgegaan naar de aanpassing van de procescommunicatie.
- In 2015 is gestart met de ontwikkeling van een mijnomgeving (portal) voor onze klanten SPF en SPOV. De mijnomgevingen zijn begin 2016 live gegaan.
- In het kader van het project Quinto P is in 2015 veel aandacht besteed aan de borging van data-kwaliteit.
- Verder is er geïnvesteerd in de kwaliteit van de pensioenadministratie en de versterking van het programmamanagement. De komende periode krijgt het programmamanagement een regierol bij het verder verstevigen en uitbouwen van het pensioenbedrijf.

Variadienstverlening

Naast pensioenen en vermogensbeheer biedt SPF Beheer B.V. zijn klanten een aantal aanvullende diensten, zoals hypotheek- & verzekeringen en een arbeidsongeschiktheidsverzekering. De afgelopen jaren heeft SPF Beheer B.V. op dit gebied steeds meer activiteiten afgestoten om zich zo te kunnen concentreren op de corebusiness.

Belangrijke wapenfeiten op dit gebied in 2015:

- Per 1 januari 2015 heeft SPF Beheer B.V. in goed overleg met zijn klanten de activiteiten op het gebied van personeels- en salarisadministratie en e-HRM afgestoten. Gedurende het hele jaar 2015 is nog veel aandacht uitgegaan naar de ontvlechting van het systeemlandschap. De rechtspersoon NS Personeeladministratie B.V. is in dit verslagjaar geliquideerd en de vereffening is afgerond.
- SPF Beheer B.V. heeft de full-service dienstverlening voor de schadeverzekeraar VehereX in 2015 deels afgebouwd. SPF Beheer B.V. blijft de verzekeringsadministratie en het vermogensbeheer voor VehereX verzorgen.

Organisatie

De pensioenwereld is al enkele jaren volop in beweging. SPF Beheer B.V. speelt in op de veranderingen en nieuwe eisen en werkt actief aan de ontwikkeling van de organisatie door te investeren in mensen, processen en systemen.

Mensen

Voor goede prestaties zijn goede medewerkers van doorslaggevend belang. SPF Beheer B.V. stimuleert medewerkers daarom actief om hun kennis en vaardigheden te ontwikkelen, onder meer door het volgen van opleidingen en trainingen. In 2015 is daar opnieuw veelvuldig gebruik van gemaakt. Uiteraard is ook een goede werkomgeving van belang om goed te kunnen presteren. In 2015 is daarom geïnvesteerd in de kantoorhuisvesting. Na een succesvolle pilot in 2014 is dit verslagjaar de hele organisatie overgestapt op flexibel werken. Mede hierdoor kon een deel van het gebouw worden afgestoten.

Naast werken was er in 2015 uiteraard ook tijd voor ontspanning. Zo werd met alle medewerkers een bezoek gebracht aan de Efteling om de onderlinge banden aan te halen. Dit bedrijfsuitje was tevens het startschot voor het cultuurtraject Samen verder. In deze sessie zijn medewerkers uitgedaagd om hun grenzen te verleggen en te werken aan hun persoonlijke ontwikkeling. Medewerkers konden in 2015 deelnemen aan een inhoustraining persoonlijke en effectieve communicatie en werden uitgedaagd om zelf met collega's activiteiten te ontplooiën gericht op de ontwikkeling van zichzelf en hun organisatieonderdeel. Het traject wordt voortgezet in 2016.

Kerncijfers personele ontwikkeling	2015	2014
Gemiddeld aantal fte's*	184	247
Aantal medewerkers*	195	259
Ziekteverzuim	3,8%	3,9%
Man	121	157
Vrouw	74	102
Instroom	17	13
Uitstroom	81 (waarvan 61 naar Launch!)	14
Gemiddelde leeftijd	45	44

* De sterke afname van het aantal fte's en aantal medewerkers ten opzichte van eind 2014 laat zich verklaren door het afstoten van de activiteiten op het gebied van PSA en eHRM per 1 januari 2015.

Processen en systemen

Goed ingerichte processen en systemen zijn een voorwaarde voor kwalitatief hoogstaande dienstverlening. Vandaar dat we op regelmatige basis onze systemen en processen doorlichten om in kaart te brengen waar verbeteringen mogelijk zijn en hoe we deze effectief kunnen realiseren. Voor het aantonen van de beheersing van de processen worden onder meer ISAE-verklaringen afgegeven.

Risicoparagraaf

SPF Beheer B.V. hecht veel belang aan gedegen en effectief risicomanagement. Voor de invulling van het risicomanagement hanteert SPF Beheer B.V. COSO ERM. Dit raamwerk is in de financiële sector wereldwijd de standaard voor risicomanagement. Zo is ook de door de toezichthouders gebruikte risicomanagementmethodiek voor pensioenfondsen FOCUS gebaseerd op dit model. Voor het in kaart brengen en beheersen van risico's werkt SPF Beheer B.V. volgens een integrale aanpak. Bij de uitwerking van het risicomanagementbeleid wordt onder meer gebruik gemaakt van het zogeheten "driedijken-model". De praktische toepasbaarheid van risicomanagement wordt hiermee verhoogd door gebruik te maken van verschillende verdedigingslijnes in de organisatie.

Om het risicomanagement en compliance stevig en zichtbaar in de organisatie te verankeren is in 2015 een nieuwe afdeling opgezet: Risk, Legal & Compliance. De afdeling geeft sturing aan zowel het financieel als het operationeel risicomanagement. De afdeling is onafhankelijk gepositioneerd ten opzichte van de lijnorganisatie (pensioenen en vermogensbeheer) en door de bundeling van de drie disciplines ontstaat bovendien extra slagkracht. In termen van het drie-dijken-model is hiermee de tweede lijn verstevigd en onafhankelijker gepositioneerd ten opzichte van de eerstelijnsactiviteiten.

Compliance

De speerpunten voor compliance in 2015 waren: belangenverstrengeling, de Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA), nevenfuncties en registratie. Met het oog op het eerste speerpunt, belangenverstrengeling, is in 2015 onder meer een workshop georganiseerd, waarin directie en management na een toelichting zelf actief aan de slag zijn gegaan met dit onderwerp. Hiermee werd ook meteen een eerste aanzet gegeven voor de Systematische Integriteitsrisicoanalyse (SIRA). In het kader van de SIRA zijn aan de hand van een serie workshops met managers uit verschillende geledingen van de organisatie integriteitsrisico's geïnterviewd en geanalyseerd. Zo snijdt het mes aan twee kanten: enerzijds worden integriteitsrisico's in kaart gebracht, anderzijds wordt er tegelijk gewerkt aan bewustwording onder medewerkers in de organisatie. Voorts is in 2015 een nulmeting gedaan op het gebied van nevenfuncties van de medewerkers van SPF Beheer B.V. De nevenfuncties van alle medewerkers zijn opnieuw uitgevraagd en beoordeeld. Verder is in 2015 een nieuwe opzet gemaakt voor de registratie van meldingen in het kader van de gedragscode. Deze registratie vormt de basis voor de rapportage over de naleving van de gedragscode.

Risicobereidheid

In deze risicoparagraaf worden de voornaamste risico's en onzekerheden beschreven waarmee de onderneming wordt geconfronteerd. Deze risico's staan beschreven in de strategische risicokaart die de Directie ten minste tweemaal per jaar bespreekt en evalueert. Strategische risico's zijn risico's die de missie van SPF Beheer B.V. in gevaar kunnen brengen. SPF Beheer B.V. heeft als missie om zekerheid en vertrouwen te geven en een solide en toegankelijk adviseur en uitvoerder te zijn. Gezien de missie is de risicobereidheid in principe laag.

Bij het uitvoeren van assessments worden risico's periodiek geïdentificeerd, geanalyseerd en vervolgens geprioriteerd aan de hand van een inschatting van kans en impact. Vervolgens wordt beoordeeld of de beheersing voldoende is en het restrisico past bij de risicobereidheid. Indien aanvullende maatregelen nodig zijn, wordt een plan van aanpak opgesteld. De risicohouding van SPF Beheer B.V. komt overeen met de risicohouding die de klanten van SPF Beheer B.V. verwachten en vastgelegd hebben. Zij zien de risicohouding als combinatie van risicobereidheid en risicodraagvlak (wat wil ik-wat kan ik).

Risicomanagement richt zich onder andere op de monitoring van de randvoorwaarden van een aantal risicogebieden waarbij het bedrijfsdoel continuïteit van de organisatie voorop staat. Onder randvoorwaarden verstaan we onder andere de vastlegging van beheersmaatregelen, taken en verantwoordelijkheden. Bij het in kaart brengen van de randvoorwaarden en de mogelijke risico's wordt gebruik gemaakt van zogenaamde vlootschouwen/assessments voor de betreffende risicogebieden.

SPF Beheer B.V. onderscheidt bij de organisatiedoelstellingen de volgende risicogebieden:

- **Strategische risico's.** De risico's die het behalen van de strategische doelen van SPF Beheer B.V. bedreigen. De langetermijndoelstellingen zijn blootgesteld aan veranderingen in wetgeving, politiek, beleid, reputatie en dergelijke factoren.
- **Operationele risico's.** De risico's die het gevolg zijn van het (dagelijks) uitvoeren in brede zin van de plannen en de deelplannen van SPF Beheer B.V. Deze plannen geven uitvoering aan de verplichtingen die voortvloeien uit SLA's en andere overeenkomsten met de klanten. Externe gebeurtenissen die hierop van invloed zijn behoren tot dit risicogebied.
- **Financiële risico's.** De financiële risico's die samenhangen met de uitvoering van het beleid en de daarvan afgeleide mandaten van de klanten van SPF Beheer B.V. De focus is gericht op het management van de financiële middelen die onder beheer van de organisatie zijn.
- **Compliance risico's.** Het risico dat binnen SPF Beheer B.V. niet voldaan wordt aan de wet- en regelgeving en interne richtlijnen, waardoor de kans op fouten in de uitvoering en/of de reputatieschade hoger is dan op basis van de risicohouding wenselijk is.

In onderstaande tabel zijn de risico's weergegeven waarvan de huidige situatie niet overeenstemt met de risicobereidheid. Risico's waarvan de huidige situatie overeenkomt met de risicobereidheid zijn buiten deze matrix gehouden.

Risicogebied	Risico's	Low	Risiko = Kans * Impact			High
		1	2	3	4	5
Strategisch	Klanten zeggen dienstverlening op	Risk appetite		Huidige situatie		
	Noodzakelijke kostenreductie ter behoud van concurrentiepositie		Risk appetite	Huidige situatie		
Operationeel	Het fout gaan van processen door het ontbreken van een integrale en beheerste bedrijfsuitvoering		Risk appetite	Huidige situatie		
Financieel	Door dalende markten dalen de inkomsten van SPF Beheer		Risk appetite	Huidige situatie		
Compliance	SPF Beheer voldoet niet aan wet en regelgeving	Risk appetite	Huidige situatie			

Het verder terugbrengen van de netto risico's, zodat deze binnen de risicobereidheid vallen, heeft in 2016 de hoogste prioriteit. Hiertoe zullen diverse beheersmaatregelen verder worden aangescherpt dan wel worden geïmplementeerd.

Verbeteringen in 2015 naar aanleiding van risicoanalyses:

- **Investeren in pensioenadministratie.** In 2015 is geïnvesteerd in de kwaliteit van de pensioenadministratie. Een aantal processen bij pensioenen is sterk verbeterd en voorzien van extra controles. Tevens is geïnvesteerd in het opleiden van het personeel en is meer specialisatie doorgevoerd.
- **Versterking van programmamanagement.** Er is in 2015 gekozen voor versterking van het programmamanagement. Programmamanagement krijgt een regierol bij het verder verstevigen en uitbouwen van het pensioenbedrijf. Door het vernieuwde projectmanagement wordt de doorstroom van projecten vergroot, vindt betere prioritering door de Directie plaats en worden resultaten, tijd en financiën beter bewaakt.

Beheerst beloningsbeleid

SPF Beheer B.V. kent een beheerst beloningsbeleid, Voor een beschrijving van de hoofdlijnen van het beleid en de uitgekeerde bedragen wordt verwezen naar de website: www.SPFBeheer.nl. SPF Beheer kent een variabele beloning voor een beperkte groep medewerkers (directieleden en vermogensbeheerders). De variabele beloning is onderworpen aan een afgewogen mix van kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen en varieert tussen de 6% en 20% van de salarissom. De variabele beloning legt een koppeling tussen de geleverde prestaties (gericht op het realiseren van de strategische ambitie) en de hoogte van de beloning binnen het risicoprofiel van SPF Beheer B.V. De variabele beloning van de statutaire directieleden wordt toegelicht in de bezoldigingsparagraaf van de jaarrekening.

Financiële gang van zaken

Vermogenspositie

Het groepsvermogen bedraagt op balansdatum € 11,8 miljoen. Dit betekent een solvabiliteit van 56% (2014: 75%). De solvabiliteit is procentueel afgenomen in 2015 vanwege de afspraken die zijn gemaakt met het Spoorwegpensioenfonds ten aanzien van de afwikkeling van het premiepad. Tot ultimo 2015 betaalde SPF Beheer B.V. een vooraf vastgestelde premie, te weten een jaarlijks toenemend percentage van de loonsom (het premiepad). In 2015 is de pensioenregeling gewijzigd, waardoor SPF Beheer B.V. vanaf 1 januari 2016 een (hoger) vast percentage van de loonsom is verschuldigd. SPF Beheer B.V. ontvangt ter compensatie een afwikkelingsom in de jaren 2016 en 2017 en dient deze te gebruiken voor de betaling van de pensioenpremies. De met toekomstige pensioenpremies te verrekenen afwikkelingsom ten bedrage van € 4.291 duizend is gepresenteerd onder de activa (financiële vaste activa en vlottende activa) en de verplichting om het bedrag aan te wenden voor pensioenpremies is gepresenteerd onder de passiva (langlopende schulden en kortlopende schulden). Als gevolg van de verrekening, zal de procentuele solvabiliteit weer stijgen tot het gebruikelijke hoge niveau. De sterke solvabiliteit, gecombineerd met een regelmatige cashflow en voldoende liquide middelen, betekent dat SPF Beheer B.V. zich niet hoeft te beroepen op externe financiering.

Algemene resultaatsontwikkeling

Het netto resultaat (toekomend aan de aandeelhouder) bedraagt € 0,8 miljoen negatief over 2015 en is daarmee € 3,0 miljoen lager dan het resultaat van 2014. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting ten opzichte van de netto-omzet is ca -3% (2014: 7%). De afname van het resultaat over 2015 ten opzichte van 2014 wordt voor een groot deel veroorzaakt door eenmalige effecten en de toename van de inhuurkosten. De gerealiseerde marge geeft geen recht op een winstuitkering aan het personeel.

Omzet

(x € 1.000)	2015	2014	2015 vs. 2014
Vermogensbeheer	18.015	17.364	4%
Pensioenbeheer	11.417	11.791	-3%
Varia	1.245	11.130	-89%
Totaal netto-omzet	30.677	40.285	-24%

De omzet in 2015 bedraagt € 30,7 miljoen en ligt daarmee 24% lager dan in 2014. De omzet is lager vanwege de beëindiging van de PSA- en eHRM-activiteiten per 1 januari 2015.

SPF Beheer B.V. kent een stabiele omzetstroom uit de business lines pensioenbeheer en vermogensbeheer. Deze is van € 29,2 miljoen in 2014 toegenomen tot € 29,4 miljoen in 2015.

De omzet van de business line "varia" bestaat vanaf 2015 grotendeels uit de omzet van de klant Verherex, waar met betrekking tot het voorgaand boekjaar tevens de omzet uit PSA- en eHRM-activiteiten werd verantwoord. De betreffende omzet bedroeg € 1,2 miljoen over 2015, een (structurele) afname van € 9,9 miljoen ten opzichte van 2014.

Bedrijfslasten

(x € 1.000)	2015	2014	2015 vs. 2014
Lonen en salarissen (incl. jubileumuitkeringen)	13.319	16.383	-19%
Sociale lasten	1.743	2.276	-23%
Pensioenpremie	610	698	-13%
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	966	2.026	-52%
Overige bedrijfslasten	15.108	15.995	-6%
Totale bedrijfslasten	31.746	37.378	-15%

De kosten voor lonen en salarissen (incl. jubileumuitkeringen) zijn in 2015 ten opzichte van 2014 afgenomen met 19%, een afname van de kosten met € 3,1 miljoen. Het gemiddeld aantal fte's nam af van 247 in 2014 tot 184 fte's in 2015 (-26%), als gevolg van het afstoten van de PSA- en eHRM-activiteiten.

De kosten voor de pensioenpremie zijn in 2015 afgenomen ten opzichte van 2014. Dit is enerzijds het gevolg van de afname van het gemiddeld aantal medewerkers als gevolg van de overdracht van de PSA- en eHRM-activiteiten. Anderzijds is er sprake van een "premie-ingroeipad", hetgeen heeft geleid tot een toename van de kosten. Het premie-ingroeipad houdt in dat de kosten van de pensioenpremie jaarlijks toenemen naar uiteindelijk 20% van de pensioengrondslag. Voor 2015 was het premiepercentage gelijk aan 9,6% van de pensioengrondslag (in 2014: 8,1%). Per 1 januari 2016 is SPF Beheer B.V. met het Spoorwegpensioenfonds overeengekomen dat de middelen ter financiering van het premie-ingroeipad in de jaren 2016 en 2017 worden overgedragen van het Spoorwegpensioenfonds naar SPF Beheer B.V. via een lagere verschuldigde pensioenpremie. Het bedrag dat wordt overgedragen is gelijk aan € 4,3 miljoen. Het bedrag dient te worden aangewend voor de betaling van pensioenpremies, waarvan 1/3-deel ten goede dient te komen aan de premiebetaling van de medewerkers.

De afschrijvingen namen af met € 1,1 miljoen (52%) ten opzichte van vorig jaar. De afname van de afschrijvingslasten is het gevolg van de verkoop van de activa die zijn gerelateerd aan de PSA- en eHRM-activiteiten. Deze activa waren per ultimo 2014 afgewaardeerd naar de opbrengstwaarde per 1 januari 2015.

De overige bedrijfslasten zijn in 2015 met € 0,9 miljoen afgenomen ten opzichte van het voorgaand jaar. De kosten van ingehuurd personeel namen af met circa € 1,0 miljoen. Er is hierbij sprake van twee effecten: De inhuurkosten namen af met circa € 2,2 miljoen vanwege de beëindiging van de PSA- en eHRM-activiteiten per ultimo 2014. Daarnaast was er sprake van een toename van de inhuurkosten vanwege pensioengerelateerde projecten en openstaande formatieplaatsen van € 1,2 miljoen. Deze inhuur heeft een tijdelijk karakter.

De huisvestingskosten namen af met € 0,5 miljoen, vanwege de onderverhuur van een deel van het gebouw per 1 januari 2015 naar aanleiding van de afstoting van de PSA- en eHRM activiteiten.

De overige personeelskosten namen toe met € 0,6 miljoen, ondanks de afname van het aantal medewerkers. In 2015 heeft SPF Beheer B.V. de hypotheekregeling voor de eigen medewerkers beëindigd. De medewerkers zijn hiervoor gecompenseerd, hetgeen heeft geleid tot een eenmalige last van € 1,1 miljoen. Hier staat tegenover dat SPF Beheer B.V. de verleende korting op de hypotheekrente als gevolg van de afkoop niet meer hoeft af te dragen aan het Spoorwegpensioenfonds.

De kosten voor externe adviseurs en diensten van derden zijn afgenomen met € 0,3 miljoen. Dit is met name het gevolg van de extra kosten die de implementatie van de nieuwe versie van het beleggingsstelsel WSS in 2014 met zich heeft meegebracht.

Voorts werden de overige bedrijfslasten beïnvloed door diverse kleinere effecten, waaronder de toename van kosten uit hoofde van niet terugvorderbare BTW.

Vooruitblik

In 2015 zijn de nieuwe pensioenregelingen voor de beide pensioenfondsklanten geïmplementeerd. In 2016 zullen nog een aantal restpunten worden opgepakt en zal verder veel aandacht uitgaan naar de verdere verankering van de pensioenregelingen in de processen en systemen van onze organisatie. Ook de verdere uitrol van de Wet pensioencommunicatie zal in 2016 voor een groot deel zijn beslag krijgen. Een ander belangrijk aandachtspunt voor de toekomst is de eventuele fusie van onze klanten SPF en SPOV. Enerzijds zullen we onze klanten faciliteren in dit proces. Anderzijds zullen we de effecten van een eventuele fusie voor SPF Beheer B.V. in kaart brengen en in goede banen leiden. Afhankelijk van de uitkomst van de fusiebesprekingen zal SPF Beheer B.V. een nieuw plan voor de toekomst uitstippelen. Dit zal gebeuren onder leiding van een nieuwe directie. De inzet zal zijn om de organisatie verder te ontwikkelen om zo de goede uitgangspositie van SPF Beheer B.V. in de consoliderende pensioenmarkt te behouden en verder uit te bouwen.

De Directie dankt de medewerkers voor de inspanningen en betrokkenheid van het afgelopen jaar. Er is veel van SPF Beheer gevraagd. Ook voor de aankomende periode zal, gezien de ontwikkelingen in de pensioenwereld, nog veel gevraagd worden. De Directie ziet de aankomende periode met veel vertrouwen tegemoet.

Utrecht, 31 mei 2016

Namens de Directie,

E. Kreikamp, Algemeen directeur

A.J. Akkerman, directeur

M.P. Mos, directeur Financiën & Risicomanagement

J.F. van Halewijn, directeur Vermogensbeheer

Personalia Directieteam

E. Kreikamp, algemeen directeur vanaf 1 april 2016

A.J. Akkerman, algemeen directeur, voorzitter managementteam (tot 1 februari 2015 a.i. directeur Vermogensbeheer, vanaf 1 september 2015 a.i. directeur Operatie)

- Bestuurslid bij Pensioenfonds Metaal & Techniek
- Lid Financiële Commissie Vereniging en Stichting Bartiméus
- Executive lecturer Nyenrode

M.P. Mos, directeur Financiën & Risicomanagement (in dienst vanaf 1 oktober 2015 en statutair directeur vanaf 1 december 2015)

J.F. van Halewijn, directeur Vermogensbeheer (vanaf 1 februari 2015)

- Lid van de VBA Accreditatiecommissie Permanente Educatie (PE)
- Lid Raad van Advies Financial Investigator

Bericht van de Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het door de Directie van SPF Beheer B.V. gevoerde beleid en op de algemene gang van zaken binnen SPF Beheer B.V. Bij zowel de toezichthoudende rol als bij de adviserende rol staat de beheersing van risico's centraal. De Raad van Commissarissen heeft als taak om een totaaloverzicht te hebben van de belangrijkste risico's, deze risico's te doorgronden, te beoordelen hoe de Directie ze beheerst en te volgen welke consequenties beslissingen hebben voor de continuïteit van de organisatie. Vanuit dit perspectief bekijkt en beoordeelt de Raad van Commissarissen ontwikkelingen in de organisatie en in de externe omgeving.

De Raad van Commissarissen heeft kennis genomen van het verslag van de Directie over het boekjaar 2015. De Raad van Commissarissen legt de door de Directie opgemaakte jaarrekening ter vaststelling voor aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en adviseert, mede gezien de verderop in dit jaarverslag opgenomen goedkeurende controleverklaring van EY, de aandeelhouder de jaarrekening vast te stellen. De vaststelling houdt tevens in de bestemming van het resultaat conform het onder "Overige gegevens" opgenomen voorstel. Voorts bevelen wij de aandeelhouder aan de Directie decharge te verlenen voor het gevoerde beleid en de Raad van Commissarissen voor het gevoerde toezicht.

Ontwikkelingen

SPF Beheer B.V. kijkt terug op een enerverend jaar. In een periode waarin het speelveld snel verandert (strengere toezichteisen, veranderende klantenwensen, wijzigingen in de samenstelling van het directieteam), moest veel extra werk worden verzet door de organisatie als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving. De Raad van Commissarissen heeft de ontwikkelingen bij SPF Beheer B.V. nauwgezet gevolgd. Zo is er met de Directie meermaals gesproken over de vraag hoe om te gaan met de grote hoeveelheid wijzigingen in wet- en regelgeving, waarmee de klanten van SPF Beheer B.V. worden geconfronteerd. Er is gekeken hoe dit SPF Beheer B.V. raakt en wat er voor nodig is om er op een goede wijze op in te kunnen spelen. SPF Beheer B.V. heeft in 2015 fors geïnvesteerd in een aantal projecten om de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten te verbeteren. Dat was onder andere nodig omdat uit het zogenaamde Quinto P onderzoek was gebleken dat de kwaliteit van de pensioenadministratie niet voldeed aan de daaraan te stellen eisen. Dit had ook gevolgen voor de jaarlijks te verzenden uniforme pensioenoverzichten. In overleg met de klanten en de Autoriteit Financiële Markten zijn afspraken gemaakt over de termijn waarbinnen deze problemen dienen te worden opgelost. Naar verwachting wordt het project dat hiervoor is opgezet medio 2016 afgerond.

Naast de reguliere onderwerpen is in het overleg met de Directie van SPF Beheer B.V. veel aandacht uitgegaan naar de veranderde wensen van de klanten, de afwikkeling van de overdracht van de PSA- en eHRM-activiteiten, de wisselingen in het directieteam van SPF Beheer B.V. en de opvolging van de algemeen directeur van SPF Beheer B.V. in 2016. Zo is per 1 februari 2015 Justus van Halewijn aangesteld als directeur Vermogensbeheer en heeft Peter Krul, directeur Operatie per 1 september 2015 zijn oude taken als manager ICT weer opgepakt. Verder heeft Saskia Slijboom, directeur Financiën & Risicomanagement, per 1 november 2015 een nieuwe uitdaging aanvaard buiten de pensioenwereld. Wij zijn haar erkentelijk voor haar jarenlange inzet en betrokkenheid. Per 1 oktober 2015 is Saskia Slijboom opgevolgd door Martin Mos. Per 1 december 2015 is hij tevens benoemd als statutair directeur.

Verder werd op de valreep van het verslagjaar de opvolger van de algemeen directeur bekend gemaakt. Per 1 maart 2016 is Edwin Kreikamp in dienst getreden van SPF Beheer B.V. en is na een korte inwerkperiode per 1 april 2016 Albert Akkerman opgevolgd als algemeen directeur. Albert Akkerman heeft 14 jaar leiding gegeven aan SPF Beheer B.V. en gaat per 1 juni 2016 met pensioen. Wij danken Albert Akkerman voor zijn betrokkenheid en bijdrage aan de onderneming.

In 2015 heeft SPF Beheer B.V. geïnvesteerd in de toekomst en heeft mede daardoor het jaar met een verlies afgesloten. De belangrijkste redenen voor dit verlies zijn de afkoop van de personeelshypotheekregeling en de kosten van projecten om de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten te borgen en waar nodig te verbeteren. De Raad van Commissarissen heeft de ontwikkeling van de financiële resultaten gedurende het verslagjaar intensief gevolgd en met de Directie besproken. Ook is met de Directie gesproken over de aanpassing van het beloningsbeleid en de beloning van de Directie. Verder was het integraal risicomanagement en compliance een centraal en terugkerend onder-

werp in de gesprekken met de Directie. Hierbij maakt de Raad van Commissarissen onder meer gebruik van de door de Directie opgestelde risicokaart in relatie tot de strategie om risico's te bespreken en te doorgronden.

Samenstelling

Reeds in 2014 had de Raad van Commissarissen in verband met het afstoten van de PSA- en eHRM-activiteiten door SPF Beheer B.V. besloten om in 2015 verder te gaan met een Raad van Commissarissen bestaande uit drie leden. Hier is invulling aan gegeven doordat geen opvolger is benoemd voor de heer Rutten die de Raad in 2015 heeft verlaten in verband met het verstrijken van zijn maximale zittingstermijn. De heer Rutten zat op 7 mei 2015 voor de laatste keer de Raad van Commissarissen voor. Wij zijn de heer Rutten erkentelijk voor zijn constructieve bijdrage aan de onderneming en zijn hem grote dank verschuldigd. De heer Niggebrugge heeft per 8 mei 2015 het voorzitterschap van de heer Rutten overgenomen.

Bij een evenwichtige verdeling van de zetels van de Raad van Commissarissen wordt ten minste 30% van de zetels bezet door vrouwen en ten minste 30% door mannen. Deze norm vloeit voort uit de Wet bestuur en toezicht. De huidige samenstelling van de Raad van Commissarissen voldoet niet aan deze norm. Bij het invullen van toekomstige vacatures zal zo veel als mogelijk rekening worden gehouden met de genoemde norm.

Vergaderingen

De Raad van Commissarissen vergaderde in 2015 viermaal plenair. Daarnaast werd eenmaal bijeengekomen met de aandeelhouder. Geen van de commissarissen was frequent afwezig. Naast de reguliere vergaderingen vonden er vijf extra overleggen plaats. Zo werd dit verslagjaar tweemaal bijeengekomen met de externe accountant. In de vergaderingen zijn met name het accountantsverslag, het controleplan en de ISAE rapportages besproken. Ook werd een keer extra bijeengekomen met de aandeelhouder om te spreken over actuele kwesties en de dienstverlening. Verder werd er in extra bijeenkomsten gesproken over de wisselingen in de Directie.

Naast de reguliere vergaderingen en extra overleggen was er regelmatig contact tussen de individuele commissarissen. Gezien de omvang van de Raad van Commissarissen is er geen sprake van een uitgewerkte portefeuillevelding. Wel zijn er accenten in de rolverdeling aangebracht. Zo fungeert de voorzitter van de Raad van Commissarissen voor de algemeen directeur als het eerste aanspreekpunt. De voorzitter van de Raad van Commissarissen onderhoudt intensief contact met de algemeen directeur. De algemeen directeur bespreekt met hem de actualiteit en de algemene gang van zaken in de organisatie. Verder is afgesproken dat de heer Jol de contacten met de Ondernemingsraad onderhoudt middels het bijwonen van Overlegvergaderingen van de Ondernemingsraad met de Directie. Dit verslagjaar heeft de heer Jol namens de Raad van Commissarissen tweemaal een Overlegvergadering van de Ondernemingsraad met de Directie bijgewoond. De Raad van Commissarissen vindt het belangrijk om op deze manier voeling te houden met de ontwikkelingen die leven bij de medewerkers.

Erkentelijkheid

De Raad van Commissarissen is de aandeelhouder erkentelijk voor zijn vertrouwen in de onderneming. De kracht van de onderneming ligt in de gedrevenheid en vakkennis van de medewerkers van SPF Beheer B.V. De Raad van Commissarissen dankt alle medewerkers voor hun inzet in het afgelopen jaar en heeft er alle vertrouwen in dat de organisatie de komende jaren onder de nieuwe algemeen directeur verder zal floreren.

Utrecht, 31 mei 2016

Raad van Commissarissen SPF Beheer B.V.

Drs. M. Niggebrugge, voorzitter
Ir. B.F. Dessing
Ir. J.W. Jol

Personalia Raad van Commissarissen

Drs. M. Niggebrugge, voorzitter

- Lid Raad van Commissarissen Royal Boskalis Westminster B.V.
- Lid Raad van Commissarissen TBI Holding B.V.

Ir. J.W. Jol, lid

- Voorzitter Bestuur Stichting "De Brug" te Hardenberg

Ir. B.F. Dassing, lid

- Lid Bestuur Prof. dr. Jaap Swierenga Stichting
- Lid Raad van Toezicht NOS (Kroonbenoeming)
- Adviseur Nationaal Register Commissarissen en Toezichthouders
- Lid Bestuur Walter Maas Huis
- Lid Raad van Toezicht Revalidatiecentrum De Hoogstraat
- Lid Raad van Toezicht Nierstichting Nederland
- Voorzitter College van Deskundigen NHG-Praktijkaccreditering
- Lid Audit Committee Algemene Rekenkamer
- Voorzitter Bestuur Stichting Benchmark GGZ
- Lid Raad van Advies MC Groep Bussum
- Lid Raad van Advies Deerns Raadgevende Ingenieurs B.V.
- Lid Vereniging AEGON
- Lid Raad van Commissarissen Acta Holding
- Lid Raad van Commissarissen Leyden Academy
- Lid Raad van Commissarissen CbusineZ/CZ groep

Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2015

vóór resultaatbestemming (x € 1.000)

ACTIVA		<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
Vaste activa	*)		
Immateriële vaste activa	(1)	155	0
Materiële vaste activa	(2)	<u>2.858</u>	<u>3.700</u>
		3.013	3.700
Financiële vaste activa	(3)		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		37	35
Vordering op participanten		<u>2.131</u>	<u>0</u>
		2.168	35
Viottende activa			
Vorderingen	(4)		
Handelsdebiteuren		845	2.314
Participanten		3.196	883
Groepsmaatschappijen		0	100
Overige vorderingen		1.824	217
Overlopende activa		<u>1.055</u>	<u>2.339</u>
		6.920	5.853
Liquide middelen		<u>8.825</u>	<u>9.396</u>
Totaal		<u>20.926</u>	<u>18.984</u>
 PASSIVA			
Groepsvermogen	(5)	11.783	13.953
Voorzieningen	(6)	439	412
Langlopende schulden	(7)	3.068	-
Kortlopende schulden	(8)		
Schulden aan leveranciers		663	334
Belastingen en sociale lasten		1.023	1.332
Overige schulden		408	-
Overlopende passiva		<u>3.542</u>	<u>2.953</u>
		5.636	4.619
Totaal		<u>20.926</u>	<u>18.984</u>

*) De nummering verwijst naar de toelichting

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2015

(x € 1.000)

		<u>2015</u>	<u>2014</u>
Netto-omzet	(9)	30.677	40.285
Lonen en salarissen	(10)	13.292	16.447
Mutatie voorziening jubileumuitkeringen	(11)	27	-64
Sociale lasten	(12)	1.743	2.276
Pensioenlasten	(13)	610	698
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	(14)	966	1.381
Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa	(15)	0	645
Overige bedrijfslasten	(16)	<u>15.108</u>	<u>15.995</u>
Totaal bedrijfslasten		<u>31.746</u>	<u>37.378</u>
Bedrijfsresultaat		1.069	2.907
Rentebaten		47	60
Rentelasten		<u>11</u>	<u>0</u>
Totaal financiële baten en lasten	(17)	36	60
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		-1.033	2.967
Belastingen	(18)	<u>238</u>	<u>-746</u>
		-795	2.221
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	(19)	<u>2</u>	<u>1</u>
Resultaat na belastingen		<u>-793</u>	<u>2.222</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2015

(x € 1.000)

	2015	2014
Operationele activiteiten		
Resultaat na belastingen	-793	2.222
Afschrijvingen op materiële en immateriële vaste activa	966	1.381
Bijzondere waardevermindering van materiële vaste activa	-	645
Mutatie voorzieningen	27	-64
Mutatie langlopende schulden	3.068	-
Mutatie vordering op participanten (financiële vaste activa)	-2.131	-
Resultaat deelnemingen	-2	-1
Bruto-kasstroom uit operationele activiteiten	1.135	4.183
Mutatie vorderingen	-1.067	357
Mutatie kortlopende schulden	1.017	-3.475
Mutatie werkkapitaal	-50	- 3.118
Netto-kasstroom uit operationele activiteiten	1.085	1.065
Investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële en materiële vaste activa	-924	-1.280
Desinvesteringen in immateriële en materiële vaste activa	645	0
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	403
Netto-kasstroom uit investeringsactiviteiten	-279	-877
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Dividend	-1.377	-1.191
Mutatie liquide middelen	-571	-1.003
Liquide middelen begin boekjaar	9.396	10.399
Liquide middelen einde boekjaar	8.825	9.396

Algemene toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2015

Algemeen

Relatie met moedermaatschappij en voornaamste activiteiten

De onderneming, gevestigd te Utrecht, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van de Stichting Spoorwegpensioenfonds. SPF Beheer B.V. is van oudsher een uitvoeringsorganisatie voor pensioenfondsen. De voornaamste activiteiten zijn de beleidsvoorbereiding als de uitvoering van pensioenbeheer en vermogensbeheer namens haar klanten en de uitvoering van specifieke arbeidsregelingen.

Verkoop bedrijfsactiviteiten

SPF Beheer B.V. heeft de activiteiten op het gebied van personeels- en salarisadministratie en eHRM in goed overleg met de klanten NS en ProRail overgedragen aan een andere partij. In 2014 zijn de betrokken medewerkers geïnformeerd en is gestart met de voorbereiding. De verkoop betrof een 'activa en passiva'-transactie. De betreffende activiteiten werden tot eind 2014 uitgevoerd door de deelneming NS Personeeladministratie B.V. in de business line varia. Als gevolg van de ondertekening van de verkoopovereenkomst op 19 februari 2015 komen de resultaten van de activiteiten met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015 voor rekening en risico van de overnemende partij. De activiteiten die betrekking hebben op functiewaarderingen (FUWA) zijn per 1 januari 2015 overgedragen aan de opdrachtgever. In 2015 zijn de processen en systemen voor de uitvoering van de PSA- en eHRM-activiteiten ontvlochten.

Resultaten verkochte bedrijfsactiviteiten

	2015	2014
Netto-omzet	-2	9.971
Bedrijfslasten	97	9.603
Bedrijfsresultaat	-99	368
Financiële baten en lasten	0	2
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	-99	370
Belastingen	-25	94
Resultaat na belastingen	-74	276

Kasstroom

	2015	2014
Netto-kasstroom uit operationele activiteiten	-99	31
Netto-kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	-663
Mutatie liquide middelen	-99	-632

Toelichting resultaten verkochte bedrijfsactiviteiten

De netto-omzet heeft betrekking op verrekeningen van omzet uit 2014.

In 2015 heeft SPF Beheer overeenstemming bereikt met NS over een eenmalige compensatie aan NS voor het niet realiseren van een verlaging van de fee vanaf 2015 vanwege de verkoop van de PSA- en eHRM-activiteiten (€ 95 duizend). Het restant van de bedrijfslasten (€ 2 duizend) betreft correcties op leveranciersfacturen met betrekking tot het boekjaar 2014.

Overig

SPF Beheer B.V. heeft, naast haar eigen medewerkers, de medewerkers die uit dienst zijn getreden vanwege de overdracht van de PSA- en eHRM-activiteiten gecompenseerd voor het beëindigen van de hypotheekregeling voor het personeel.

De boekwaarde van de verkochte activa bedraagt per 31 december 2014: € 771 duizend. Hiervan heeft € 645 duizend betrekking op materiële vaste activa en € 126 duizend op overlopende activa. De boekwaarde van de overgedragen overlopende passiva is € 249 duizend. Per ultimo 2015 is er nog een resterend bedrag te ontvangen van € 400k uit hoofde van de koopovereenkomst. Het bedrag is verantwoord onder de overlopende activa. Het bedrag wordt in 2016 in acht maandelijks termijnen van € 50 duizend ontvangen. Het verkoopresultaat op de transactie in 2015 is nihil.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die zijn toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Toepassing van artikel 402 Boek 2 BW

De financiële gegevens van SPF Beheer B.V. zijn in de geconsolideerde jaarrekening verwerkt. Daarom vermeldt de winst- en verliesrekening van SPF Beheer B.V. conform artikel 402 Boek 2 BW slechts het aandeel in het resultaat van vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Foutenherstel

Tot en met 2014 werden de lasten ten aanzien van de jubileumuitkeringen verantwoord in het jaar van uitkeren. Geconstateerd is dat een voorziening voor jubileumuitkeringen opgenomen had moeten worden. In deze jaarrekening is daarom sprake van foutenherstel in verband met de opname van de voorziening (en bijbehorende belastingvordering) die in voorgaande jaarrekeningen niet was verantwoord. Verantwoording in het verleden zou hebben geleid tot een beperkte daling van de solvabiliteit. Het effect op de jaarlijkse resultaten zou eveneens beperkt zijn geweest, waarbij het resultaat 2014 licht hoger zou zijn uitgekomen. De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2014 zijn in deze jaarrekening gepresenteerd, zoals deze zouden zijn geweest zonder deze fout. De vordering ten aanzien van de vennootschapsbelasting die voortvloeit uit de opname van de voorziening voor jubileumuitkeringen is verantwoord onder de overige vorderingen.

Het effect van de aanpassing van de vergelijkende cijfers 2014 is als volgt:

	Voor herziening	Na herziening	Effect herziening	Procentueel
Balans				
- Overige vorderingen	114	217	103	
- Groepsvermogen	14.262	13.953	-309	-2,2%
- Voorzieningen	0	412	412	
Winst- en verliesrekening				
- Mutatie voorzieningen jubileumuitkeringen	0	-64	-64	
- Belastingen	-730	-746	-16	
Resultaat na belastingen	2.174	2.222	48	2,2%
Kasstroomoverzicht				
- Resultaat na belastingen	2.174	2.222	48	
- Mutatie voorzieningen	0	-64	-64	
- Mutatie vorderingen	341	357	16	

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarbij sprake is van een centrale leiding. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarin op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, zijn financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken. Participaties, die worden aangehouden om ze te vervreemden, zijn niet geconsolideerd.

Nieuw verworven deelnemingen zijn in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen zijn in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de Groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij een eventueel minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht.

Informatie over kapitaalbelangen

SPF Beheer B.V. heeft belangen in de volgende vennootschappen:

Naam	Vestigingsplaats	Belang	In geconsolideerde jaarrekening opgenomen
NS Personeeladministratie B.V.	Utrecht	100%	Ja
KiDafo Beheer B.V.	Utrecht	100%	Nee, wegens te verwaarlozen betekenis als gevolg van geringe omvang

Per 14 juli 2015 is NS Personeeladministratie B.V., gevestigd te Utrecht, geliquideerd. SPF Beheer B.V. had een belang in deze deelneming van 100%.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief is in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting is in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, is het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder zijn activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer is voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening is gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming. Alle financiële informatie in de jaarrekening is afgerond op € 1.000.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen in de periode waarin de schatting is herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Bijzondere waardeverminderingen

Per ultimo van het jaar wordt bepaald of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Van een bijzondere waardevermindering is sprake indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief is gelijk aan de hoogste van de verkoopprijs minus verkoopkosten of de bedrijfswaarde.

Transacties in vreemde valuta

Vorderingen en schulden in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers per balansdatum. De hieruit voortvloeiende koersverschillen zijn opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur en zijn berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde (10% tot 25%). Er is afgeschreven vanaf de maand van ingebruikname. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop zijn opgenomen in de afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, zijn gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde zijn de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Goodwill is bepaald als het positieve verschil tussen de verkrijgingsprijs van de deelnemingen en de nettovermogenswaarde op het moment van verkrijging. De goodwill is in het jaar van de verkrijging in eens ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Vordering op participanten

Onder de vordering op participanten is een bedrag verantwoord voor de compensatie van de afwikkeling van het premiepad uit de pensioenregeling. Kenmerk van de pensioenregeling is dat SPF Beheer B.V. in het kader van deze regeling zich tot en met ultimo 2015 heeft verplicht tot het betalen van een vooraf vastgestelde jaarlijkse premie, te weten een jaarlijks toenemend percentage van de loonsom (het premiepad). In 2015 is de pensioenregeling aangepast met name in het kader van het nieuw Financieel Toetsingskader, waardoor SPF Beheer B.V. vanaf 2016 een (hoger) vast percentage van de loonsom is verschuldigd.

De afwikkeling leidt tot de beëindiging van de financiering door het Spoorwegpensioenfonds van extra opbouw van pensioenaanspraken (het premiepad), de premievrijstelling voor de Anw-hiaat compensatie en de extra inkoop van pensioenrechten.

Vanwege de afwikkeling hebben de werkgevers in de Sociale Eenheid NS (waaronder SPF Beheer B.V.) in 2015 nieuwe overeenkomsten gesloten die ingaan per 1 januari 2016. Het beheer van de middelen gaat hiermee over van het Spoorwegpensioenfonds naar de werkgevers. Het bedrag dat SPF Beheer B.V. ontvangt uit hoofde van de afwikkeling wordt in 2016 en 2017 in vaste termijnsommen verrekend met de maandelijkse premiebetalingen. Het bedrag dat SPF Beheer B.V. ontvangt ter compensatie voor de afwikkeling dient te worden gebruikt voor een verlaging van de pensioenbetalingen, waarbij 1/3-deel dient te worden aangewend voor de verlaging van de eigen bijdrage van de werknemers en het restant (2/3-deel) dient ter verlaging van de werkgeverslast.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid is bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

De vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

Voorzieningen

Er is een voorziening voor jubileumuitkeringen gevormd voor uitkeringen aan medewerkers wanneer zij 12 1/2, 25 en 40 jaar in dienst zijn. In de voorziening wordt rekening gehouden met de datum indiensttreding van de een medewerker, met de toekomstige salarisstijgingen, de blijfkans, de verwachte pensioenleeftijd en de resterende periode tot aan de jubileumdatum. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde, waarbij de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties per balansdatum als disconteringsvoet is gebruikt.

Langlopende Schulden

De langlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd langer dan een jaar.

Kortlopende Schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een looptijd korter dan een jaar.

Onder de overlopende passiva zijn nog te betalen en vooruit ontvangen bedragen verantwoord.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten zijn in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten zijn verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten zijn bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin zij worden gerealiseerd. Verliezen zijn in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

De netto-omzet betreft de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde diensten, exclusief omzetbelasting.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Werknemers bouwen bij SPF Beheer B.V. voor eigen rekening en risico pensioen op (toegezegde-bijdrage regeling). De bijdrage van SPF Beheer B.V. hieraan wordt verantwoord onder de pensioenlasten.

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de betreffende materiële vaste activa.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening.

De onderneming vormde samen met NS Personeeladministratie B.V. een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. NS Personeeladministratie B.V. is op 14 juli 2015 geliquideerd. De vennootschapsbelasting is verantwoord voor dat deel dat de onderneming als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn. SPF Beheer B.V. heeft de belastingschuld met NS Personeeladministratie B.V. afgerekend, alsof deze zelfstandig belastingplichtig was.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Deze methode bouwt de kasstromen op vanuit de posten van de winst- en verliesrekening en de mutaties in de balansposten. Onderscheid is gemaakt naar kasstromen uit bedrijfsactiviteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

Valutaverschillen zijn opgenomen in het resultaat na belastingen.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2015

(1) Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Investerings	155	-
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Boekwaarde per 31 december	155	-

De aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen zijn:	2015	2014
Aanschafwaarde	155	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per 31 december	155	-

De investeringen in immateriële vaste activa betreffen de ontwikkelkosten van een portal (website) ten behoeve van pensioencommunicatie naar deelnemers.

(2) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreft de categorie Andere vaste bedrijfsmiddelen.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	3.700	4.446
Investerings	769	1.280
Desinvesteringen	-	-
Desinvestering verkochte activa PSA- en eHRM-activiteiten	-645	-
Afschrijvingen	-966	-1.381
Bijzondere waardeverminderingen	-	-645
Boekwaarde per 31 december	2.858	3.700

De aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen zijn:	2015	2014
Aanschafwaarde	11.496	18.367
Cumulatieve afschrijvingen	-8.638	-14.667
Boekwaarde per 31 december	2.858	3.700

Op 19 februari 2015 is de verkoopovereenkomst getekend, waarin is vastgelegd dat de PSA- en eHRM-activiteiten zijn verkocht. De desinvesteringen verkochte activa PSA- en eHRM-activiteiten betreffen de waarde van de verkochte activa. De activiteiten worden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2015 voor rekening en risico van de koper uitgevoerd. De waarde van de verkochte activa is gelijk aan € 645 duizend.

De investeringen in het boekjaar hebben met name betrekking op huisvesting en automatisering,

(3) Financiële vaste activa

Deelneming in groepsmaatschappijen

Onder de post deelneming in groepsmaatschappijen is de 100% dochtermaatschappij KiDafo Beheer B.V. van SPF Beheer B.V. opgenomen. Deze deelneming wordt niet geconsolideerd omdat deze te verwaarlozen is in omvang en betekenis.

Het verloop van de deelneming in groepsmaatschappijen is als volgt:

	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	35	33
Resultaat deelneming	2	2
Boekwaarde per 31 december	37	35

Vordering op participanten

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 2.131 duizend verantwoord, vanwege een nieuwe pensioenovereenkomst die in 2015 is overeengekomen met het Spoorwegpensioenfonds.

De nieuwe overeenkomst is gesloten vanwege de afwikkeling van de overeenkomst met NS ten aanzien van het premiepad. Het bedrag dat SPF Beheer B.V. ontvangt uit hoofde van de afwikkeling, wordt in 2016 en 2017 in vaste termijnsommen verrekend met de maandelijkse premiebetalingen van SPF Beheer B.V. aan het Spoorwegpensioenfonds. Het beheer van de middelen gaat hiermee over van het fonds naar SPF Beheer B.V. Van de afwikkelingsom ad € 4.291 duizend dient 1/3-deel ter verlaging van de eigen bijdrage van de medewerkers en 2/3-deel ter verlaging van de bijdrage van de werkgevers aan de premiebetaling. Over de afwikkelingsom wordt geen rente vergoed. Het kortlopende deel van de vordering is verantwoord onder (4) Vorderingen, participanten.

(4) Vorderingen

Handelsdebiteuren

De vordering op handelsdebiteuren is € 845 duizend per ultimo 2015 (2014: € 2.314 duizend). De vordering bestaat voor € 569 uit een vordering op Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer. Het restant betreft diverse kleinere vorderingen.

Participanten

De vordering op participanten betreft een vordering op het Spoorwegpensioenfonds.

In de vordering op participanten is het kortlopend deel van de vordering verantwoord ten aanzien van de afwikkeling van het premiepad, welke is verantwoord en toegelicht onder de vordering op participanten onder: (3) Financiële vaste activa. Het kortlopend deel bedraagt € 2.160 duizend.

Groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen bestaan uit vorderingen op Kidafo Beheer B.V. Per ultimo 2015 was de vordering nihil (2014: € 100 duizend).

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen vorderingen inzake vennootschapsbelasting en BTW.

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt samengesteld:

	2015	2014
Vooruitbetaalde bedragen	261	1.287
Nog te ontvangen	406	-
Nog te factureren bedragen	388	1.052
Boekwaarde per 31 december	1.055	2.339

De vooruitbetaalde bedragen zijn afgenomen ten opzichte van voorgaand boekjaar vanwege de latere ontvangst van de kwartaalfacturen voor huur- en licentiekosten over het eerste kwartaal van 2016.

In de nog te ontvangen bedragen is het resterende bedrag van de koopsom uit hoofde van de verkoop van de PSA- en eHRM-activiteiten verantwoord. Het bedrag van € 400 duizend wordt in 2016 in 8 maandelijkse termijnen van € 50 duizend door SPF Beheer B.V. ontvangen. Het restant van de nog te ontvangen bedragen betreft nog te ontvangen rente.

Per ultimo 2015 is het bedrag aan nog te factureren bedragen uit hoofde van PSA- en eHRM-activiteiten nihil (2014: € 691 duizend).

(5) Groepsvermogen

Het verloop van het groepsvermogen is als volgt:	2015	2014
Stand per 1 januari	13.953	13.279
Effect foutenherstel	-	-357
Nettoresultaat boekjaar	-793	2.222
Uitgekeerd dividend	-1.377	-1.191
Stand per 31 december	11.783	13.953

Het eigen vermogen van de rechtspersoon is gelijk aan het groepsvermogen. Het totaalresultaat betreft het nettoresultaat boekjaar.

(6) Voorzieningen

Het verloop van het voorzieningen is als volgt:	2015	2014
Stand per 1 januari	412	476
Mutatie voorziening jubileumuitkeringen	27	-64
Stand per 31 december	439	412

De voorziening betreft een voorziening voor jubileumuitkeringen. De hoogte van de voorziening kan afwijken van de werkelijk uit te keren bedragen als gevolg van wijzigingen in CAO-afspraken en anders dan verondersteld verloop van medewerkers.

(7) Langlopende schulden

In 2015 is SPF Beheer B.V. een nieuwe pensioenovereenkomst aangegaan met het Spoorwegpensioenfonds. Daarnaast is het premiepad afgewikkeld, waarbij de middelen ter financiering worden overgedragen van het Spoorwegpensioenfonds naar SPF Beheer B.V. (zie ook toelichting: (3) Financiële vaste activa, vordering op participanten). De afwikkelingsom die van het Spoorwegpensioenfonds wordt ontvangen, dient voor 1/3-deel voor de verlaging van de eigen bijdrage van de werknemer. Het restant (2/3-deel) dient te worden aangewend voor de verlaging van de pensioenlast van SPF Beheer B.V. (werkgeversdeel). De toerekening vindt plaats in de periode 2016 tot 2022, op basis van in de CAO vastgelegde premiepercentages van de pensioengrondslag.

Het kortlopende deel van deze verplichting is verantwoord onder de kortlopende schulden.

(8) Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn toegenomen van € 334 duizend ultimo 2014 naar 663 duizend ultimo 2015, een toename van € 329 duizend. De toename betreft met name een schuld uit hoofde van inhuur van medewerkers en de verbouwing van het kantoorpand.

Belastingen en sociale lasten

Deze post is als volgt samengesteld:

	2015	2014
Loonheffing	1.023	1.212
Omzetbelasting	0	118
Sociale lasten	0	2
Stand per 31 december	1.023	1.332

Overige schulden

In de overige schulden is het kortlopend deel van de (7) langlopende schulden verantwoord ten aanzien van de afwikkeling van het premiepad. Het kortlopende deel bedraagt € 408 duizend.

Overlopende passiva

Deze post is als volgt samengesteld:

	2015	2014
Schulden aan medewerkers	1.606	1.929
Diverse nog te ontvangen facturen/ te betalen bedragen	1.121	1.024
Afwikkeling premiepad werkgeversdeel	815	-
Stand per 31 december	3.542	2.953

In 2015 is SPF Beheer B.V. een nieuwe pensioenovereenkomst aangegaan met het Spoorwegpensioenfonds. Daarnaast is het premiepad afgewikkeld, waarbij de middelen ter financiering worden overgedragen van het Spoorwegpensioenfonds naar SPF Beheer B.V. (zie ook toelichting: (3) Financiële vaste activa, vordering op participanten). De afwikkeling die van het Spoorwegpensioenfonds wordt ontvangen, dient voor 2/3-deel voor de verlaging van de pensioenlast voor de werkgever. De toerekening van de baten uit hoofde van de afwikkeling van het werkgeversdeel van het premiepad is jaarlijks het dubbele van het bedrag waarmee SPF Beheer B.V. de werknemersbijdrage verlaagt, waardoor de werkgeverslast jaarlijks 2/3-deel van de pensioenpremie bedraagt. De toerekening vindt plaats in de periode 2016 tot 2022. Het kortlopende deel de verlaging van de pensioenlast uit hoofde van de afwikkeling van het werkgeversdeel van het premiepad bedraagt € 815 duizend.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

SPF Beheer B.V. vormt met de aandeelhouder Spoorwegpensioenfonds een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Uit dien hoofde is SPF Beheer B.V. mede hoofdelijk aansprakelijk voor de omzetbelastingsschulden van de fiscale eenheid.

De jaarlijkse verplichting uit hoofde van het huurcontract ter zake van het kantoorpand bedraagt circa € 0,9 miljoen (2014: 1,3 miljoen). Per 31 december 2015 is het huurcontract opgezegd in verband met de afstoting van een deel van de ruimte. Voor de overgebleven ruimte is een nieuw contract aangegaan dat loopt van 1 januari 2016 tot 31 december 2020. Het contract wordt telkens met 5 jaar verlengd, tenzij het contract tegen het eind van de huurperiode wordt opgezegd.

SPF Beheer B.V. heeft operational lease contracten afgesloten voor haar wagenpark. Eind 2015 hebben de afgesloten leaseovereenkomsten een looptijd tot uiterlijk december 2019. De leaseovereenkomsten leiden tot een jaarlijkse verplichting van circa € 165 duizend.

Verbonden partijen

Partijen worden als verbonden beschouwd, wanneer één partij bij de besluitvorming over financiële of operationele kwesties zeggenschap of invloed van betekenis kan uitoefenen over de andere partij. SPF Beheer B.V. onderhoudt in het kader van haar bedrijfsvoering verschillende soorten zakelijke relaties met verbonden partijen.

Transacties tussen de vennootschap en NS Personeeladministratie B.V. die zijn opgenomen in de consolidatie worden geëlimineerd. Deze transacties worden derhalve niet afzonderlijk toegelicht.

De aandeelhouder van SPF Beheer B.V. is het Spoorwegpensioenfonds. De dienstverlening aan betrokken partij betreft 65% (2014: 48%) van de totale omzet. De dienstverlening heeft betrekking op vermogensbeheer en pensioenuitvoering. Met SPF is een uitvoeringsovereenkomst gesloten op basis van marktconforme tarieven. De werknemers van SPF Beheer B.V. nemen deel aan de pensioenregeling van het Spoorwegpensioenfonds. Hierop zijn de condities van Sociale Eenheid NS van toepassing.

SPF Beheer B.V. is de uitvoeringsorganisatie van Stichting NS Reisfaciliteiten, Stichting ter Bevordering van Arbeidsparticipatie bij Arbeidsongeschiktheid in de bedrijfstak spoorwegen en VEHEREX N.V. De werkzaamheden, waarvoor een marktconforme beloning wordt ontvangen, beperken zich tot de uitvoering van het mandaat als vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.

Voor transacties met directieleden en commissarissen wordt verwezen naar de toelichting onder bezoldiging directie en commissarissen. Naast een functionele relatie bestaat tussen hen en SPF Beheer B.V. geen andere relatie.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2015

(9) Netto-omzet

De door de onderneming te rapporteren gesegmenteerde informatie met betrekking tot de netto-omzet is opgesteld op basis van bedrijfstakken. Deze zijn aan de hand van de “managementbenadering” gedefinieerd: dat wil zeggen die bedrijfstakken die door de beleidsbeslissers worden onderkend ten behoeve van het strategische management.

De drie primaire bedrijfstakken zijn: Pensioenbeheer, Vermogensbeheer en Varia. De bedrijfstak “Varia” bevat omzet die gerelateerd is aan de uitvoering van PSA- en eHRM-activiteiten (tot en met 2014) en specifieke arbeidsregelingen.

Alle netto-omzet van SPF Beheer B.V. wordt in Nederland behaald.

De gesegmenteerde informatie is als volgt:	2015	2014
Vermogensbeheer	18.015	17.364
Pensioenbeheer	11.417	11.791
Varia	1.245	11.130
Totaal netto-omzet	30.677	40.285

Voor gesegmenteerde informatie met betrekking tot het gemiddeld aantal personeelsleden in full time equivalents, afgestemd op de inrichting van SPF Beheer B.V., wordt verwezen naar de paragraaf “Lonen en salarissen”.

(10) Lonen en salarissen

De kosten van lonen en salarissen namen af van € 16.447 duizend tot € 13.623 duizend. De afname is het gevolg van een afname van het gemiddeld aantal personeelsleden in 2015, als gevolg van de verkoop van de PSA- en eHRM activiteiten.

Het gemiddeld aantal personeelsleden (full time equivalents) bedraagt 184 (247 in 2014).

De verdeling over de directoraten is als volgt:	2015	2014
Operatie	65	122
Vermogensbeheer	50	56
Financiën & Risicomanagement	42	33
Algemeen	27	36
Totaal gemiddeld aantal personeelsleden	184	247

(11) Mutatie voorziening jubileumuitkeringen

Voor de toelichting op de mutatie voorziening jubileumuitkeringen wordt verwezen naar de toelichting op de voorzieningen (post 6).

(12) en (13) Sociale lasten en pensioenlasten

De medewerkers zijn deelnemer in de regeling van het Spoorwegpensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad van het fonds is per ultimo 2015 gelijk aan 108,5%. De beleidsdekkingsgraad ligt per ultimo 2015 onder het vereist eigen vermogen. Tot 1 januari 2015 was er geen herstelplan van kracht omdat het fonds een tijdelijke ontheffing had van de verplichting om een langetermijnherstelplan in te dienen vanwege de invoering van het nieuwe Financiële Toetsingskader. Het herstelplan op basis van de nieuwe wetgeving is op 23 juni 2015 ingediend.

De pensioenregeling kwalificeert voor de financiële verantwoording als een toegezegde bijdrageregeling. Kenmerk van de pensioenregeling is dat SPF Beheer B.V. in het kader van deze regeling zich tot en met ultimo 2015 heeft verplicht tot het betalen van een vooraf vastgestelde jaarlijkse premie, te weten een jaarlijks toenemend percentage van de loonsom. Hierbij is 1/3-deel voor rekening van de werknemer en 2/3-deel voor rekening van de werkgever.

In 2015 is de pensioenregeling aangepast in het kader van het nieuw Financieel Toetsingskader, waardoor SPF Beheer B.V. vanaf 2016 een (hoger) vast percentage van de loonsom is verschuldigd. Het Spoorwegpensioenfonds compenseert SPF Beheer B.V. voor deze aanpassing, middels een lagere premiebetaling over 2016 en 2017. De hiervoor te ontvangen compensatie bedraagt € 4.291 duizend per 1 januari 2016, welke dient te worden aangewend voor de betaling van toekomstige pensioenpremies (1/3-deel voor de verlaging van de werknemersbijdrage en 2/3-deel voor de verlaging van de werkgeverslast).

SPF Beheer B.V. heeft na betaling van de overeengekomen premie geen verplichting tot het betalen van aanvullende bedragen in geval sprake zou zijn van een tekort bij het pensioenfonds. De actuariële risico's en de beleggingsrisico's liggen bij het pensioenfonds en haar deelnemers.

(14) Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Deze post is als volgt samengesteld:	2015	2014
Afschrijvingen	966	1.381
Boekresultaat bij verkoop	0	0
Totaal	966	1.381

(15) Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Deze post is als volgt samengesteld:	2015	2014
Bijzondere waardeverminderingen	0	645

De bijzondere waardeverminderingen hebben betrekking op de activa die gerelateerd zijn aan de activiteiten op het gebied van PSA en eHRM die per 1 januari 2015 zijn verkocht.

(16) Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit:	2015	2014
Kosten inhuur personeel	3.498	4.448
Automatiseringskosten	2.992	2.982
Huisvestingskosten en kantoorkosten	2.170	2.641
Overige personeelskosten	2.980	2.342
Kosten externe adviseurs en diensten derden	1.940	2.232
Commerciële kosten	139	255
Overige kosten	1.389	1.095
Totaal	15.108	15.995

De kosten van ingehuurd personeel nemen af ten opzichte van voorgaand boekjaar vanwege de beëindiging van de activiteiten op het gebied van PSA en eHRM. Daar staat tegenover dat de kosten van ingehuurd personeel ten behoeve van pensioengerelateerde activiteiten en tijdelijke invulling van formatieplaatsen zijn toegenomen.

De huisvestingskosten en kantoorkosten zijn afgenomen vanwege de onderverhuur van een deel van het gebouw per 1 januari 2015, vanwege de beëindiging van de PSA- en eHRM-activiteiten.

De overige personeelskosten zijn in 2015 toegenomen ten opzichte van 2014 ondanks de afname van het aantal medewerkers dat in dienst is geweest. Dit is met name het gevolg van de eenmalige afkoop van de hypotheekregeling voor het eigen personeel per 1 november 2015. De medewerkers van SPF Beheer B.V. ontvingen een korting op de rente van de personeelshypotheeken die ondergebracht waren bij het Spoorwegpensioenfonds. De korting werd door SPF Beheer gefinancierd en afgedragen aan het Spoorwegpensioenfonds. De medewerkers (inclusief de medewerkers die per 1 januari 2016 zijn overgegaan naar een andere werkgever vanwege het afstoten van de PSA- en eHRM-activiteiten) zijn door SPF Beheer B.V. gecompenseerd voor het afschaffen van de regeling. De last uit ter compensatie van het oversluiten en beëindigen van de personeelshypotheeken bedraagt € 1.103 duizend over 2015.

De kosten voor externe adviseurs en diensten derden nemen af ten opzichte van voorgaand boekjaar. In 2014 zijn extra kosten gemaakt vanwege de implementatie van de nieuwe versie van het beleggingssysteem.

De overige kosten betreffen met name niet terugvorderbare BTW op inkoopfacturen.

(17) Financiële baten en lasten

De rentebaten bestaan uit inkomsten uit banktegoeden en een eenmalige korting op de betaling van de vennootschapsbelasting, vanwege het ineens vooruitbetalen van de last.

De rentelasten hebben betrekking op in rekening gebrachte belastingrente.

(18) Belastingen

Deze post is als volgt samengesteld:	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Belastinglast huidig boekjaar	-238	748
Correcties voorgaande jaren	0	-2
Totaal	<u>-238</u>	<u>746</u>

De belastingbete in de winst- en verliesrekening over 2015 bedraagt € 238 duizend, ofwel 23% van het resultaat vóór belastingen. Het nominale tarief is 25%. De effectieve belastingdruk is bij een negatief resultaat 0,2% lager, vanwege beperkte aftrekbaarheid van gemengde kosten (Oort-regeling).

(19) Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Deze post is als volgt samengesteld:	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Resultaat van de groepsmaatschappij KiDafo Beheer B.V.	2	2
Aandeel in het resultaat van de deelneming in Klantenconsortium Innovact B.V.	0	-1
Totaal	<u>2</u>	<u>1</u>

Het Klantenconsortium Innovact B.V. is in 2014 geliquideerd.

Enkelvoudige balans per 31 december 2015

vóór resultaatbestemming (x € 1.000)

ACTIVA		<u>31-12-2015</u>	<u>31-12-2014</u>
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	(20)	155	-
Materiële vaste activa	(21)	2.858	3.124
		<u>3.013</u>	<u>3.124</u>
Financiële vaste activa	(22)		
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		37	2.407
Vordering op participanten		2.131	-
		<u>2.168</u>	<u>2.407</u>
Viottende activa			
Vorderingen	(23)		
Handelsdebiteuren		845	1.191
Participanten		3.196	883
Groepsmaatschappijen		0	2.283
Overige vorderingen		1.824	311
Overlopende activa		1.055	1.615
		<u>6.920</u>	<u>6.283</u>
Liquide middelen		8.825	6.448
Totaal		<u><u>20.926</u></u>	<u><u>18.262</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Geplaatst kapitaal	(24)	5.313	5.313
Overige reserves		7.263	6.418
Onverdeeld resultaat		-793	2.222
		<u>11.783</u>	<u>13.953</u>
Voorzieningen	(25)	439	412
Langlopende schulden	(26)	3.068	-
Kortlopende schulden			
Schulden aan leveranciers	(27)	663	319
Belastingen en sociale lasten		1.023	1.026
Overige schulden		408	-
Overlopende passiva		3.542	2.552
		<u>5.636</u>	<u>3.897</u>
Totaal		<u><u>20.926</u></u>	<u><u>18.262</u></u>

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2015

(x € 1.000)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen	-55	373
Overig resultaat na belastingen	-738	1.849
Resultaat na belastingen	<u><u>-793</u></u>	<u><u>2.222</u></u>

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2015

Algemeen

Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge van artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de balans en winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Foutenherstel

Tot en met 2014 werden de lasten ten aanzien van de jubileumuitkeringen verantwoord in het jaar van uitkeren. Geconstateerd is dat een voorziening voor jubileumuitkeringen opgenomen had moeten worden. In deze jaarrekening is daarom sprake van foutenherstel in verband met de opname van een voorziening voor jubileumuitkeringen (en bijbehorende belastingvordering) die in voorgaande jaarrekeningen niet was verantwoord. Verantwoording in het verleden zou hebben geleid tot een beperkte daling van de solvabiliteit. Het effect op de jaarlijkse resultaten zou eveneens beperkt zijn geweest, waarbij het resultaat 2014 licht hoger zou zijn uitgekomen. De vergelijkende cijfers over het boekjaar 2014 zijn in deze jaarrekening gepresenteerd, zoals deze zouden zijn geweest zonder deze fout. De vordering ten aanzien van de vennootschapsbelasting die voortvloeit uit de opname van de voorziening voor jubileumuitkeringen is verantwoord onder de overige vorderingen.

Het effect van de aanpassing van de vergelijkende cijfers is als volgt:

	Voor herziening	Na herziening	Effect herziening	Procentueel
Balans				
- Overige vorderingen	208	311	103	
- Eigen vermogen	14.262	13.953	-309	-2,2%
- Voorzieningen	0	412	412	
Winst- en verliesrekening				
- Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen na belastingen	277	373	96	
- Overig resultaat na belastingen	1.897	1.849	-138	
Resultaat na belastingen	2.174	2.222	48	2,2%

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Het resultaat groepsmaatschappijen bestaat uit het resultaat na winstbelasting.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2015

(20) Immateriële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	-	-
Investerings	155	-
Desinvesteringen	-	-
Afschrijvingen	-	-
Bijzondere waardeverminderingen	-	-
Boekwaarde per 31 december	155	-
De aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen zijn:	2015	2014
Aanschafwaarde	155	-
Cumulatieve afschrijvingen	-	-
Boekwaarde per 31 december	155	-

De investeringen in immateriële vaste activa betreffen de ontwikkelkosten van een portal (website) ten behoeve van pensioencommunicatie naar deelnemers.

(21) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreft de categorie Andere vaste bedrijfsmiddelen.

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	3.124	2.855
Investerings	769	1.280
Desinvesteringen	-	-
Desinvestering verkochte activa PSA- en eHRM activiteiten	-69	-
Afschrijvingen	-966	-952
Bijzondere waardeverminderingen	-	-59
Boekwaarde per 31 december	2.858	3.124
De aanschafwaarde en de cumulatieve afschrijvingen zijn:	2015	2014
Aanschafwaarde	11.496	12.309
Cumulatieve afschrijvingen	-8.638	-9.185
Boekwaarde per 31 december	2.858	3.124

Op 19 februari 2015 is de verkoopovereenkomst getekend, waarin is vastgelegd dat de PSA- en e-HRM-activiteiten en daarmee samenhangende activa zijn verkocht. De desinvesteringen zijn gelijk aan de opbrengstwaarde van deze verkochte activa.

De investeringen in het boekjaar hebben met name betrekking op huisvesting en automatisering,

(22) Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen:	2015	2014
Stand per 1 januari	2.407	2.697
Resultaat deelnemingen	-55	373
Ontvangen dividend	-276	-663
Terugstorting vermogen aan aandeelhouder	-2.039	-
Stand per 31 december	<u><u>37</u></u>	<u><u>2.407</u></u>

NS Personeeladministratie B.V. is op 14 juli 2015 geliquideerd.

Vordering op participanten

Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 2.131 duizend verantwoord, vanwege een nieuwe pensioenovereenkomst die in 2015 is overeengekomen met het Spoorwegpensioenfonds.

De nieuwe overeenkomst is gesloten vanwege de afwikkeling van de overeenkomst met NS ten aanzien van het premiepad. Het bedrag dat SPF Beheer B.V. ontvangt uit hoofde van de afwikkeling, wordt in 2016 en 2017 in vaste termijnsommen verrekend met de maandelijkse premiebetalingen van SPF Beheer B.V. aan het Spoorwegpensioenfonds. Het beheer van de middelen gaat hiermee over van het fonds naar SPF Beheer B.V. Van de afwikkelingsom ad € 4.291 duizend dient 1/3-deel ter verlaging van de eigen bijdrage van de medewerkers en 2/3-deel ter verlaging van de bijdrage van de werkgevers aan de premiebetaling. Over de afwikkelingsom wordt geen rente vergoed. Het kortlopende deel van de vordering is verantwoord onder (23) Vlottende activa, participanten.

(23) Vorderingen**Handelsdebiteuren**

De vordering op handelsdebiteuren is € 845 duizend per ultimo 2015 (2014: € 1.191 duizend). De vordering bestaat voor € 569 duizend uit een vordering op Stichting Pensioenfonds Openbaar Vervoer (2014: € 818 duizend). Het restant betreft diverse kleinere vorderingen.

Participanten

De vordering op participanten betreft een vordering op het Spoorwegpensioenfonds.

In de vordering op participanten is het kortlopend deel van de vordering verantwoord ten aanzien van de afwikkeling van het premiepad, welke is verantwoord en toegelicht onder de vordering op participanten onder: (3) Financiële vaste activa. Het kortlopend deel bedraagt € 2.160 duizend.

Groepsmaatschappijen

De vorderingen op groepsmaatschappijen zijn nihil (2014: € 2.283 duizend), een afname van € 2.283 duizend ten opzichte van voorgaand boekjaar. De vorderingen op groepsmaatschappijen per ultimo 2014 hadden voor € 2.183 duizend betrekking op NS Personeeladministratie B.V. en voor € 100 duizend op KiDafo Beheer B.V. NS Personeeladministratie B.V. is in 2015 geliquideerd.

Overige vorderingen

De overige vorderingen betreffen vorderingen inzake vennootschapsbelasting en BTW.

Overlopende activa

De post overlopende activa is als volgt samengesteld:	2015	2014
Vooruitbetaalde bedragen	261	1.254
Nog te ontvangen	406	-
Nog te factureren bedragen	388	361
Boekwaarde per 31 december	<u><u>1.055</u></u>	<u><u>1.615</u></u>

De vooruitbetaalde bedragen zijn afgenomen ten opzichte van voorgaand boekjaar vanwege de latere ontvangst van de kwartaalfacturen voor huur- en licentiekosten over het eerste kwartaal van 2016.

In de nog te ontvangen bedragen is het resterende bedrag van de koopsom uit hoofde van de verkoop van de PSA- en eHRM-activiteiten verantwoord. Het bedrag van € 400 duizend wordt in 2016 in 8 maandelijkse termijnen van € 50 duizend door SPF Beheer B.V. ontvangen. Het restant van de nog te ontvangen bedragen betreft nog te ontvangen rente.

(24) Eigen vermogen

Geplaatst kapitaal

In 2015 hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden in het geplaatst kapitaal. Ingevolge artikel 178c van het Burgerlijk Wetboek deel 2 is het aandelenkapitaal vermeld in euro's. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 11,3 miljoen en bestaat uit 25.000 gewone aandelen van nominaal € 453,78, waarvan er ultimo 2015 11.709 aandelen waren geplaatst (€ 5,3 miljoen).

Overige reserves

De overige reserves betreffen de algemene reserve.

De mutatie hierin is als volgt:

	2015	2014
Stand per 1 januari	6.418	4.164
Effect foutenherstel	-	-357
Verdeling resultaat	845	2.611
Stand per 31 december	7.263	6.418

Onverdeeld resultaat

De mutatie in het onverdeeld resultaat is als volgt:

	2015	2014
Stand per 1 januari	2.222	3.802
Effect foutenherstel	-	48
Toevoeging aan de overige reserves	-845	-2.611
Uitgekeerd dividend	-1.377	-1.191
Resultaat boekjaar	-793	2.174
Stand per 31 december	-793	2.222

Het eigen vermogen van SPF Beheer B.V. is ook in 2015 toereikend geweest om aan de prudentiële kapitaalvereisten van DNB te voldoen, zoals verwoord in het "besluit prudentiële regels Wft (Wet Financieel Toezicht).

(25) Voorzieningen

Het verloop van het voorzieningen is als volgt:

	2015	2014
Stand per 1 januari	412	348
Mutatie voorziening	27	64
Stand per 31 december	439	412

De voorziening betreft een voorziening voor jubileumuitkeringen. De hoogte van de voorziening kan afwijken van de werkelijk uit te keren bedragen, als gevolg van wijzigingen in CAO-afspraken en uitdiensttreding van medewerkers.

(26) Langlopende schulden

In 2015 is SPF Beheer B.V. een nieuwe pensioenovereenkomst aangegaan met het Spoorwegpensioenfonds. Daarnaast is het premiepad afgewikkeld, waarbij de middelen ter financiering worden over-

gedragen van het Spoorwegpensioenfonds naar SPF Beheer B.V. (zie ook toelichting: (22) Financiële vaste activa, vordering op participanten). De afwikkeling die van het Spoorwegpensioenfonds wordt ontvangen, dient voor 1/3-deel voor de verlaging van de eigen bijdrage van de werknemer. Het restant (2/3-deel) dient te worden aangewend voor de verlaging van de pensioenlast van SPF Beheer B.V. (werkgeversdeel). De toerekening vindt plaats in de periode 2016 tot 2022, op basis van in de CAO vastgelegde premiepercentages van de pensioengrondslag.

Het kortlopende deel van deze verplichting is verantwoord onder de kortlopende schulden.

(27) Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers zijn toegenomen van € 319 duizend ultimo 2014 naar € 663 duizend ultimo 2015, een toename van € 344 duizend. De toename betreft met name schulden uit hoofde van inhuur van medewerkers en de verbouwing van het pand.

Belastingen en sociale lasten

Deze post is als volgt samengesteld:

	2015	2014
Loonheffing	1.023	1.016
Omzetbelasting	0	10
Stand per 31 december	1.023	1.026

Overige schulden

In de overige schulden is het kortlopend deel van de (26) langlopende schulden verantwoord ten aanzien van de afwikkeling van het premiepad. Het kortlopende deel bedraagt € 408 duizend.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt samengesteld:

	2015	2014
Schulden aan medewerkers inzake premiepad	1.606	1.699
Diverse nog te ontvangen facturen/ te betalen bedragen	1.121	853
Afwikkeling premiepad werkgeversdeel	815	-
Stand per 31 december	3.542	2.552

In 2015 is SPF Beheer B.V. een nieuwe pensioenovereenkomst aangegaan met het Spoorwegpensioenfonds. Daarnaast is het premiepad afgewikkeld, waarbij de middelen ter financiering worden overgedragen van het Spoorwegpensioenfonds naar SPF Beheer B.V. (zie ook toelichting: (22) Financiële vaste activa, vordering op participanten). De afwikkeling die van het Spoorwegpensioenfonds wordt ontvangen, dient voor 2/3-deel voor de verlaging van de pensioenlast voor de werkgever. De toerekening van de baten uit hoofde van de afwikkeling van het werkgeversdeel van het premiepad is jaarlijks het dubbele van het bedrag waarmee SPF Beheer B.V. de werknemersbijdrage verlaagt, waardoor de werkgeverslast steeds 2/3-deel van de pensioenpremie bedraagt. De toerekening vindt plaats in de periode 2016 tot 2022. Het kortlopende deel de verlaging van de pensioenlast uit hoofde van de afwikkeling van het werkgeversdeel van het premiepad bedraagt € 815 duizend.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2015

Kosten accountant

Met betrekking tot het boekjaar zijn door de externe accountant ten laste van de vennootschap en haar groepsmaatschappijen de volgende kosten gemaakt:

	2015	2014
Onderzoek jaarrekening	124	121
Andere assurance opdrachten	327	567
Overige dienstverlening	44	151
	495	839

De andere assurance opdrachten bestaan voornamelijk uit werkzaamheden ten aanzien van ISAE 3402.

Bezoldiging directie en commissarissen

Dhr. Rutten heeft in mei de Raad van Commissarissen verlaten, waardoor het aantal commissarissen is teruggegaan van vier naar drie. De bezoldiging in 2015 van de commissarissen bedroeg in euro's nauwkeurig € 42.000 (€ 51.000 in 2014).

Per 1 december 2015 is een tweede statutaire directeur benoemd. De bezoldiging van de statutair directeuren bedroeg in euro's nauwkeurig € 266.979 (€ 242.645 in 2014), waarvan het variabele deel € 30.229 (€ 34.260 in 2014) bedroeg. Het werkgeversdeel van de pensioenbijdragen in 2015 bedroeg € 6.119 (2014: € 12.189).

Utrecht, 31 mei 2016

Raad van Commissarissen

Namens de Directie

Drs. M. Niggebrugge, voorzitter

E. Kreikamp, Algemeen directeur

Ir. B.F. Dessing

A.J. Akkerman, directeur

Ir. J.W. Jol

M.P. Mos, directeur Financiën & Risicomanagement

J.F. van Halewijn, directeur Vermogensbeheer

Overige gegevens

Statutaire bepaling ten aanzien van de bestemming van het resultaat

Volgens artikel 23 van de statuten stelt de algemene vergadering van aandeelhouders de bestemming van de winst vast, op basis van een voorstel van de Directie, na goedkeuring door de Raad van Commissarissen.

Voorstel resultaatsbestemming

De Directie stelt voor om het verlies over 2015 ad € 793 duizend in mindering te brengen op de overige reserves.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van SPF Beheer B.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2015 van SPF Beheer B.V. te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2015 en de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarrapport, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van SPF Beheer B.V. per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarrapport, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarrapport, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 31 mei 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. N.M. Pul RA